

[Aksel Larsen.]

Jeg kan ikke se andet, end at der må være mulighed for, at man i fælles interesse kan føre en fælles aktiv udenrigshandelspolitik, og jeg skulle tro, at et intimt økonomisk samarbejde — jeg vil ikke påtage mig på dette stadium af debatten at sige med sikkerhed, om det bør have form af en toldunion, eller hvilken form det bør have — må kunne etableres. Jeg ved naturligvis, at der er vanskeligheder, fordi hvert enkelt land har sine særinteresser. Det er dog nyt for mig, og jeg vægrer mig foreløbig ved at tro det, at der, som en af de ærede ordførere har sagt, særlig i Sverige skulle være modstand imod den nordiske toldunion. Jeg har tværtimod haft det indtryk, at Sverige var den mest drivende faktor i det foretagende, og når man kender de skandinaviske landes økonomi og ved, hvor stærk den svenske industri er, og hvor meget Sverige er i stand til at eksportere af kapital, så forekommer det umiddelbart sandsynligt, at Sverige har den største interesse i en nordisk toldunion.

Men hvorom alting er, så kan jeg ikke tro, at de vanskeligheder og de betænkeligheder, der kan være i de enkelte lande, kan have en sådan betydning, at de kan lægge sig absolut hindrende i vejen, for samhandelen mellem disse lande indbyrdes andrager dog højst 13-14 pct. af deres samlede udenrigshandel. Størsteparten af deres udenrigshandel går altså til lande uden for Skandinavien, og så må det være muligt — og jeg ved jo også, der er gjort et stort forarbejde, og meget tyder på, at man i alle lande erkender, at det er muligt — så må det være muligt at nå til en aftale, som tilgodeser hvert enkelt land specielle interesser og sikrer, at de udnytter deres økonomiske ressourcer i fællesskab, og navnlig sikrer, at de handelspolitisk optræder som en enhed. Og dér er det, jeg yderligere vil gøre opmærksom på, at alene Danmarks, Norges og Sveriges samlede import udefra andrager over 30 milliarder kroner om året. Det sidste tal, jeg har set, var 32 567 millioner kroner. Ja men sådan som den øjeblikkelige økonomiske situation er i verden, og sådan som det ser ud til den vil være et stykke tid fremover, er markedet vistnok hovedsagelig købers marked, og en så stor køber med en så kæmpemæssig

import, som der findes her, er også i stand til at stille visse krav og visse betingelser over for sine samhandels partnere, er i stand til at sige til dem: hvis I fortsat vil have, vi skal købe hos jer i det omfang, vi gør, så bliver I også nødt til at aftage vore varer, det være sig landbrugsvarer, industrivarer, fisk, eller hvad det drejer sig om.

Jeg tror, det er det grundlag, forhandlingerne om et nordisk fællesmarked eller et nordisk økonomisk samarbejde skal føres på. Jeg tror ikke, at man her, så lidt som i forholdet til Vesttyskland, England eller andre lande, skal komme bønfaldende med hatten i hånden og bede om hensyntagen til vor specielle situation og vor landbrugs-eksport. Man skal fremstille det, som det er. Man skal sige i forhandlingerne om det skandinaviske økonomiske samarbejde, at vi har jo stort set en fælles interesse i det, og vi skal søge det etableret på en måde, så det bliver til fælles fordel. Hvis vi optræder på den måde, tror jeg på, at der kan komme noget ud af det. Jeg tror, det vil blive til fordel for hvert enkelt af de skandinaviske lande, altså også til fordel for os, men jeg vil meget stærkt advare imod, at man leger med den ild, der hedder det vesteuropæiske fællesmarked.

Bøgholm: Jeg tror, det ville have været overordentlig nyttigt, om der forud for denne drøftelse i salen var blevet omdelt en hvidbog, hvori det ville have været muligt at samle de dokumenter, der har særlig interesse for denne drøftelse. Den omstændighed, at man ikke har gjort det, har vel været medvirkende til, at den højtærede udenrigsministers redegørelse i langt højere grad, end det ellers ville være tilfældet, er blevet en refererende redegørelse, idet udenrigsministeren har fremlagt de kendsgerninger, der foreligger i sagen, for det høje ting; men derigennem er jo unægtelig denne tale blevet i mindre grad en vurderende redegørelse. Man har vel lov til at sige, at det for det høje ting og dets forhandlinger ville have været overordentlig værdifuldt, om der havde været, om jeg må sige det således, flere vurderinger i talen.

Den radikale ordfører, det ærede medlem hr. Aage Fogh, var jo særdeles tilfreds med den politik, der har været ført; men jeg forstod, at det ærede medlem var mindre